

**Commentarivs Pavli Bernriedensis, Antiqvi Scriptoris, De
Vita Gregorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

IV. Caroli Magni iuramentum pro defensione Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](#)

vnd Heylands/siben hundert vnd im sechs vnd neunzigsten/Indictione XII. vnsers Reichs im zwey vnd zwanzigsten Jar. Geben zu Ach in vnserm Rayserlichen Pallast/den 23. Tag des Monats Meyen/xc. Comparet hæc, qui Germanicam linguam intelligit, cum Latinis,& mox versoris huius acumen,& circumspectionem deprehendet. Eratne Palatium Caroli Anno DCC.XC VI. Cesareum seu Imperatorium?

CAPVT IV.

Caroli Magni iuramentum pro defensione Ecclesiæ.

CN nomine Christi spondeo atque polliceor ego Carolus Imperator coram Deo & beato Petro Apolo, me protectorem & defensorem fore huic sanctæ Romane Ecclesiæ in omnibus utilitatibus, quatenus diuino fultus fuero adiutorio, prout sciero posterog. Recitat Baronius Anno DCCC. ex Ordine Romano.

Hoc iuramentum esse fictitium probat Caluinista duobus subtilissimis argumentis. Primum est. *Quia Gratianus illud suo Decreto non inseruit, sed aliud longè recentius, quod Otho I. Pontifici Ioanni praestitit. Potius autem hoc Caroli Magni, suo operi intexuisset, si in rerum natura existisset.*

Secundum, *quia Leopoldus, Episcopus Bambergensis, in lib. de Zelo veterum Principum Germaniae iuramentum Caroli presuppositio habet. Cuius verba cum Caluinista recitasset, subiungit. Vides, ut aperte negante tempore Othonis Magni in usu fuisse hanc iuramenti formulam, atque eadem*

eadem operâ à Carolo Magno præstitum, Commentitium ergo sit necesse est, aut nō ē Pha. Nemo repugnet. At nos opponimus Ordinem Romanum, sic enim appellatur Ritualiis liber, de diuinis Catholica Ecclesie officiis & ministeriis per totius anni circulum; quo Romana Ecclesia vtitur; qui antiquissimus est, & ut Melchior Hittorius præsat in Liturgicos Auctores arbitratur, à Magistris Romanæ Ecclesiæ tum conscriptus, cum Stephano Pontifice, & Pipino primùm, deinde Carolo Magno procurante, diuina officia Romana cum Romano cantu in Galliam sunt introducta. Etiam Sigonius, cui Caluinita plurimum, nec immerito, tribuit, *Ordinem Romanum*, antiquissimum nominat; quem si nugatoriis Caluinianicauillationibus non anteponeremus, parum vtique vetustatis reuerentes essemus.

Ad primum argumentum respondeo, Gratianum illam iuramenti formulam, quæ plenior & perfectior est, in Canonum Volumen intulisse, non eam, quæ antiquior, brevior & contractior. Nam illa Othonis Magni, *Tibi Domino*, distinct. 63. expressè & disertè longè plura capita complectitur, quàm formula Carolina. Adde, forsitan ideo in Decreto omissam, non quia in rerum natura nō fuerit, sed quia Gratiano ignota fuit. Ut enim Gratianus *Polyhistoris* laudem mereatur; certè omnisiū nomen & gloriam sibi nunquam vendicabit.

Ad secundum respondeo, Leopoldi verba esse ista. *Iuramentum autem tale ab Imperatoribus seu Regibus Romanis ante tempora dicti OTHONIS, &c. suis præstitum, non recolo me legisse.* Ecce Lupoldus seu Leopoldus dicit, se non legisse, utrum quis Imperator vel Rex Romanus ante Othonem simile iuramentum præstiterit;

stiterit; non autem dicit; *nullum simile iuramentum præstitisse*. Quis verò tam cœcus est, qui non videat, quanto discrimine duo ista distent? *Præstitum esse*, non recolo me legisse: Et; *Non fuit præstitum*. Et tamen Caluinista exptiore illo hoc posterius concludit; Et quinouus mundo Gerontodidascalus exortus, Baronium toties Dialeticam docet, Sus scilicet Mineruam, hoc argumento lectoribus risum excutit. Leopoldus dicit, se non meminisse, num ab Imperatoribus, Othonem primum antegressis, eiusmodi iuramentum Pontifici Romano præstitutum fuerit, quale à Gratiano afferitur: ergo Leopoldus affirmat, iuramentum quod ex Ordine Romano afferatur, esse supposititum: Ergoreuera est supposititum, nulloque numero habendum. Pulchritè & argutè: quasi Lupoldus omnia volumina, quæ in rerum natura erant, euoluerit: Et si euoluisset, recentem præsentemque omnium memoriam habuerit.

Deinde, qui dicit, se non recordari, num hoc vel illud legerit; is minimè eo ipso afferit, hoc vel illud in rerum natura non exstitisse; Innumerā enim sunt, quæ, diligentissimus quisque & indesinens lectionis studiosissimus non legit; aut si legit, non meminit, num legerit. Quia ergo arte ex Lupoldi verbis illam suam conclusionem exsculpet?

Ad extreum, licet Lupoldus assueraret, quod non facit, nullum Imperatore ante Othonem simile iuramentum Pontifici præstitisse, an ideo Ordini Romano, libro antiquissimo, fidem abrogaret, & nos in suam sententiam ire cogeret?

CAPVT